

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KOZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre 2 fr. 80 kr.
Félévre 1 „ 30 „
Negyedévre 70 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos
SZITVAY NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-ut. 26. szám. (Köztelék).

Péterfy Jenő.

A hónap első napjaiban történt, hogy Horvátországból egy kis falucskából Péterfy Jenő, a budapesti községi reáliskola tanára öngyilkosságának híret hozta a táviró Budapestre. A hír megdöbbentett mindenkit, mert el nem tudta senki képzelní, hogy a jó anyagi helyzetben levő tudós tanárt mi vihette arra a végzetes lépésre, hogy önkezével oltsa ki életét.

Péterfy Jenő a szó szoros értelmében tudós volt, nem az az ember, a ki dicsekszik tudásával s annak híret az élet vásári zsvájába is kiviszi. Péterfy szerényen meghuzódva, csöndben munkálkodott s a Kisfaludy-társaságának tagja lett még olyan időben, a mikor ez a társulat csak a szépirodalom munkásait fogadta körébe. Mint bölcsésznek előkelő neve, tekintélye volt a tudományos világban és ha tanügyi kérdésben avatott vélemény kellett, meghívták őt is oda, az egyszerű professzort.

Talán oly tehetséget érzett magában, a melynek szük volt a középiskola és vágyott olyan térre, hol eszméit, tudományos buvárkodásának becsét megérthették volna, de nem hitt a saját jövőjében.

Péterfy vig kedélyü ember volt; szerette a társaságot, barátait s tanítványait, igen pontos és lelkiismeretes tanár volt, a ki el-nem mulasz-

totta volna előadásait. A magyar költészettant, irodalom-történetet és bölcsészetet tanította, rajongással töltve szabadidejét a művészetek tanulmányozásában.

A mult hó végén néhány nap szabadságot kért igazgatójától azzal, hogy Abbáziában szándé-

kozik néhány napig pihenni. El is utazott s visszafelé utaztában a gyorsvonat egyik fülkéjében oltotta ki életét. Károlyvárosban temették el a jobb sorsra érdemes kiváló tanférfit, kinek életrajzi adatait a következőkben közölhetjük.

Péterfy Jenő 1850-ben született és már huszonkét éves korában megszerezte a doktori és tanári oklevelet. Egyideig a belvárosi községi reáliskolában tanárkodott, majd körülbelül tíz éve a józsefvárosi községi reáliskolához helyeztette át magát, ahol tanártársai is, tanítványai is nagyra becsülték fényes tehetségei, szeretreméltó modora miatt. 1887-ben a Kisfaludy-Társaság is tagjává választotta az esztétikai és bölcséleti munkás-

Péterfy Jenő.

sága révén már előkelő nevü professzort, a ki egyre-másra jelentette még részint önállóan, részint előkelő folyóiratokban nagybecsü tanulmányait. Igen sok jeles tanulmányt írt, többek között báró Eötvös Józsefről, Kemény Zsigmondról, Bajzáról, Jókairól, Ibsenről, Danteról és Taineról.

Alkudozás milliókban.

A magyar és az osztrák parlamentnek kvótá-bizottságai a múlt hét folyamán Bécsben össze-ültek és megkezdték az alkudozást. Feladata ennek a két bizottságnak tudvalevőleg az, hogy megállapodjanak arra nézve, vajjon a monarchia közös költségeinek fedezésére mennyit fizessen Magyarország s mennyit Ausztria. A közös költségekhez való hozzájárulási arányt nevezik kvótának.

Eddig 31·4% kvótát fizettünk, azaz mintegy 31 millió forintot, mert minden százalék a kvótában körülbelül egy millió forintot tesz ki. Az osztrák azonban hivatkozva arra, hogy azóta, mióta ezt a kvótát megállapították, Magyarország sokat fejlődött, vagyonosodott, tehát méltányos, hogy a közös költségekből ezután többet viseljen, mint a mennyit harmincz év előtt megállapították.

A magyar kormány előnyösnek tartván Ausztriával fennálló gazdasági közösségünket, nehogy ez megszakadjon, hajlandónak mutatkozik valamivel magasabb kvótát fizetni. A törvényhozás tagjainak egy része azonban abban a nézetben van, hogy az is sok, a mit mostanáig fizettünk, inkább tehát ne kössünk kiegyezést, semhogy még nagyobb terhet vegyünk a vállainkra. Csak-hogy a kiegyezés már törvénybe van ígátva, csupán az hiányzik még, hogy a kvótára nézve megállapodjunk. Ennek a nehéz feladatnak a megoldása végett küldöttük ki kvótábizottságunkat Bécsbe.

Az eddigi tárgyalásokból megtudtunk annyit, hogy az osztrák eleinte 37—38 százalékos kvótát követelt tőlünk. Ebbe nem ment bele a magyar bizottság. Azt mondta, hogy ha ilyen magas lóról beszél az osztrák, szóba sem áll vele. Valamit azonban enged a magyar és 34—35 százalék között hajlandó az alkudozás folytatására. Az osztrák bizottság elfogadta az ajánlatot s most már csak egy százalék különbség van közöttünk, a mi miatt tovább disputálnak.

Megtörtént tehát az, hogy a magyar bizottság a kvóta felemelésébe elvileg beleegyezett s ha a bizottságok a mai alapon megegyeznek, úgy a legjobb esetben is 34%-os kvótát fogunk fizetni, 2·6%-kal, azaz mintegy három millió forinttal többet, mint eddig. Ez tíz év alatt, a mely időre a megállapodás szólan fog, vagy harmincz millió forintot tesz ki. Ezt az óriási összeget áldozatul fogjuk hozni azért, hogy az osztrákkal gazdasági közösségben maradhassunk.

Vajjon megéri a közös viszonyból származó előnyeink ezt az óriási áldozatot? E fölött a komoly s nagy tudású politikusok nézete a legeltérőbb. Mert hiszen ha törvényhozóink nagy része nem hinné komolyan, hogy még emellett

is jól kijövünk, akkor csak nem kötne ilyen alkut, tudva és akarva csak nem árulná el a maga hazájának az érdekeit?! Mi nem vonjuk kétségbe azoknak jóhiszeműségét, a kik Magyarország fejlődését csak a 67-es alapon tudják elképzelni. De lelkünből meg vagyunk győződve, hogy ilyen magas kvóta mellett nem fizeti ki magát az Ausztriával való barátkozás.

Világos dolog, hogy az osztrák minden módon a zsebünkre utazik s a taktikája az, hogy míg mi büszkélkedünk a nagy gazdagságunkkal, addig ő panaszkodik, jajgat, kunyorál, fenyeget, hogy ujabb s ujabb előnyöket csikarva ki, azután a markába nevesse. Államférfiainknak a 67-es alaphoz való hiv ragaszkodását felhasználják a magyar nemzet megadóztatására. Ez a fanatikus ragaszkodás a 67-iki kiegyezéshez most megbosszulja magát. Nem régiben mi voltunk felül, mi diktáltunk, tőlünk függött, legyen-e kiegyezés vagy sem. Ahelyett, hogy különváltunk volna, a szó szoros értelmében rákényszerítettük a kiegyezést Ausztriára, most azután, miután valahogy rendbe jött a parlamentje, ő került felül s azt mondja, ha rám tukmáltátok a kiegyezést, fizessetek. Most ő követel, mert úgy néz ki a dolog, mintha nekünk volna rá szükségünk. Ez rossz politika volt.

Sok jó magyar pénzbe kerül ez a politika s éppen ezért előreláthatólag heves harcot fog előidézni, ha a kvótábizottságok megállapodása törvényhozásunk elé kerül.

Országgyűlés.

A képviselőház múlt hét folyamán tartott ülését két interpelláció tette érdekessé. Az egyiket Major Ferenc intézte a kormányhoz. Kérdezték, miért nem küldik ki a Vörös-Kereszt-Egyletet a délafrikai harcztérre. A másikban Ugron Gábor kérdezte, hogy tekintettel zilált pénzügyi viszonyainkra, szándékozik-e a kormány felállítani az önálló jegybankot.

A Vörös Kereszt-Egyesület Transzváiban.

Major Ferenc: Tisztelt Ház! A Magyar Vörös-Kereszt-Egyesület hivatva van háboru esetén a had-egészségügynek egyik legfontosabb részét, a sebesültek ápolásba vételét, azok szállítását stb. megoldani. Közismeretű dolog, hogy a Magyar Vörös-Kereszt-Egyesület az utolsó 2—3 év alatt óriási haladást tett minden téren.

Mindazáltal, bármekkora bizalommal lehetünk is a Magyar Vörös-Kereszt-Egyesület jelenlegi intézői iránt, mégis mindez nem nyugtathat meg minket abban az irányban, vajjon ezen nemes intézményünk háboru esetén beválik-e majd gyakorlatilag is. A boszniai okkupáczióknál a Magyar Vörös-Kereszt-Egyesület csak zsenge korát élte s bátran kimondhatom, hogy az ott való részvétel csak kísérletezés

volt. A török-görög háború alatt, mikor tényleg alkalom kínálkozott volna, a Magyar Vörös-Kereszt-Egyesület hadi készütségének kipróbálására, fájdalom, a Magyar Vörös-Kereszt-Egyesület részt nem vett s csakis pénzbeli segítyezésre szorított. Kár, hogy ezen háborúban, hol majdnem minden hatalmasság Vörös-Kereszt-Egyesülete jelen volt, mi hiányoztunk.

Most, midőn ismét itt az alkalom, hogy a Magyar Vörös-Kereszt-Egyesület készütségét kipróbálja, a délafrikai harczeret értem, fölösleges kifejtenem mekkora horderejű tapasztalatot nyújt a részvétel. Ez a ténykedés egyik legszebb gyöngye ezen intézmény emberbaráti hivatásának. A Magyar Vörös-Kereszt-Egyesület részvételével, eltekintve a tapasztalattól, a külföld előtt tekintélyében nagyban emelkednék s a magyar névnek igaz tiszteletet és elismerést szerezhetne.

A délafrikai népeknél pedig, melyekkel sajnos, számbavehető kereskedelmi összeköttetéseink nincsenek, első megjelenésünkkel a legnemesebb emberbaráti ténykedésben mutatkoznánk be, mely méltán keltheti fel a rokonszenvet s ki tudja, nem fogja-e a hozott áldozatokat bőven kárpótolni meginduló kereskedelmünk kedvező fogadtatása.

Ajánlom megfontolásra a Vörös-Kereszt elnökének, vajjon nem tartaná-e czélszerűnek az általam felhozottakkal tüzetesebben foglalkozni s befolyását a Magyar Vörös-Kereszt-Egyesület irányításánál érvényesíteni az irányban, hogy az egy kirendeltség leküldésével a délafrikai harczeret a többi nemzetek példájára magát képviseltesse.

Ezek alapján bátor vagyok a következő interpellációt a t. miniszterelnök urhoz intézni:

Van-e tudomása arról, hogy a délafrikai harczeretere orosz, francia, német-alföldi és német Vörös-Kereszt-Egyesületek működő osztályokat küldtek le, sőt a német Vörös-Kereszt-Egyesület, mint értesülve vagyok, már a második, sőt egy harmadik osztály felszerelésén fáradozik? Ha van erről tudomása, szándékozik-e befolyásával odahatni, hogy a Magyar Vörös-Kereszt-Egyesület is képviseltesse magát a délafrikai harczeretere, hadikészütségének kipróbálása és tapasztalatgyűjtés végett, eleget téve egyszersmind azon nemes felfogásnak, mely a művelt nemzeteknél ezen intézményt az emberiség közkinésévé avatta.

Elnök: Az interpelláció kiadatik a miniszterelnök urnak.

Az arany-háború.

Ugron Gábor elmondja, hogy az osztrákok legközelebb megtagadták az osztrák-magyar banktól azt az 59 millió forintot, a mely arra lett volna szükséges, hogy a bank a papírpénzeket beváltsa és aranypénzt bocsásson ki helyébe. Ha az osztrák nem ad aranyat a jegybankba, mi sem vagyunk arra kötelezhetők. Ő megszogte a szerződést, tehát minket sem köt kötelezettség a közös jegybankhoz. Kérdi,

hogy tekintettel a pénzügyeinket fenyegető zavarokra, felakarja-e végre állítani a kormány a külön magyar jegybankot és mit szándékozik tenni a megdrágult pénz olcsóbbátételére.

Erre az interpellációra a pénzügyminiszter fog megfelelni.

A kenyér ára.

Az emberiség betevő falatja, a kenyér, örök idők óta nagy háboruságoknak volt az okozója, mert a gabonatermelő gazdáknak mindig az volt az érdeke, hogy a kenyér-gabona jó áron keljen.

A kereskedőknek, a kik a gabona eladásával, illetőleg közvetítésével foglalkoztak, viszont az az érdeke, hogy a gabona ára olcsóbb legyen. Mert, ha magasak a gabonaárak, akkor a gazda több pénzhez jut, a miből fizeti az adót, többet juttathat a munkásnak és az iparnak is. Ha ellenben alacsonyok az árak, ennek hatását nemcsak a gazda érzi meg, hanem az utolsó mezei munkás és az utolsó kisiparos is, aki az ő legnagyobb vevőközönségét mégis csak a gazdák körében bírja. Ebben az országban tehát mindig igen kedvezőtlen következményekkel jár a buzaár esése, a mivel szemben édes kevés vigaszt nyújt az, hogy a gabona olcsóbb árával együtt a kenyér ára is olcsóbbodik, mert hisz azt tapasztaljuk, hogy a zsemlyének és kiflinek ára évtizedek óta ép úgy 2 kr. akkor, mikor a buzaára 10 frton felül van, miként 2 kr. a 6 frtos buzaárak mellett is.

Az a kisember pedig, aki maga sütögeti a kenyérét és maga termeli az ehhez szükséges szemes életet, kicsiny háztartásában alig hogy észreveszi azt, hogy a kenyér előállításához szükséges nyerstermény ára néhány krajczárral drágább, vagy pedig olcsóbb volt. Minálunk tehát általános érdek az, hogy a gabona ára lehetőleg elérje azt a magasságot, a mely mellett annak termelése jövedelmező, hogy úgy a gazda, mint az ő vele összeköttetésben álló vállalatok boldogulhassanak. Ennélfogva sajnálatos jelenség az, hogy a buza ára a legutolsó időkben rohamosan esik. Daczára annak, hogy az aratás idejében 9—10 forintos buzaárak voltak és ezeket még emelkedni remélhetjük, daczára annak továbbá, hogy világszerte mindenütt meglehetősen közepes termések voltak, ma, november derekán ott állunk, hogy a buzaért métermázsánként Budapesten alig 8 frtot fizetnek, vidékenként pedig 7 frton felül csak néhány krajczárt adnak érte.

Miután a jobb árakra való kilátásból cséplés után igen sok gazda visszatartotta termését, ma az országban óriási készletek vannak, amelyek eladásra várnak s amelyeknek tulajdonosai méltán aggódhatnak amiatt, hogy a buza ára még lejjebb fog szállani és ilyenformán nagy veszteség fogja érni őket.

Azok között, akik termésük javarészét visszatartották, kisebb gazdák is sokan vannak, akik

most nem tudják, mit tegyenek, várjanak-e termésük eladásával is tovább, vagy igyekezzenek-e azon a mai árak mellett tudni? A külföldi viszonyok ismerése alapján annyit mondhatunk, hogy az összes buzatermelő államok termése nem érte el az idén még a jó középeket se; felesleg semmi sincs, nincs tehát természetes ok sem arra, hogy a buza ára még tovább is esik. sőt tekintettel a Dél-Afrikában folyó angol-bur háborúra, igen valószínű, hogy a szemes termények ára emelkedni fog, amiként a takarmányok ára máris felszökött.

Azt lehet a viszonyok egybevetése alapján következtetni, hogy a jelenben jegyzett buzaárak még egyáltalában nem véglegesek és nem teszi jól az a gazda, a ki a mai kedvezőtlen árviszonyok között bocsátja piacra készletét. A spekuláció azon dolgozik ugyan, hogy a gazdától a visszatartott készletet még olcsóbban kézhez kaparinthassa és később majd drágán adjon tul rajta. Erre dolgoznak a börzén a spekulánsok és ennek tulajdonítandó a buzaár esése is. Ideig óráig eredményeket érhetnek el az ilyen börzei fogásokkal, de végül mégis csak a természetes okoknak kell győzedelmeskedniök. Miután pedig a természetes viszonyok olyanok, a melyek nem indokolják meg a buzaár esését, következképpen alapos kilátásunk van arra, hogy az árak még az ősz folyamán emelkedni fognak.

Figyelmeztetjük tehát az érdekelteket, legyenek tartózkodók az eladással, de főként arra figyelmeztetjük őket, hogy a mai árviszonyok között a *jövő évi gabona termésnek előre való eladásába ne menjenek bele*, nehogy az esetleg beállható és méltán remélhető kedvező áralakulások előnyeitől elessenek.

Védelmet a balesetek ellen

Az ujságolvasónak alig tűnik szemébe az a pársoros tudósítás, mely egy-egy munkás-balesetről tesz említést. Ha egyszer-másszor tömeges a baleset, akkor talán tudomást is veszünk róla, hogy aztán sietve térjünk napirendre a kedélyrontó dolog fölé. Nem is tudja társadalmunk, hány emberélet pusztul el munkaközben, hány nyomoréka van a mindennapi kenyernek.

Jelenleg úgy áll hazánkban a munkások baleset elleni védelme, hogy még csak a balesetek száma sem ismeretes. De ha nem álltak kimerítő hazai adatok rendelkezésünkre, nyújtott ilyeneket Németország. A német biztosítási statisztikából kitűnik, hogy ötvenmilliónyi népességéből egy negyedmillió szerencsétlenedik el munkaközben, hogy e negyedmillió ember közül 9000 a halott vagy munkaképtelen, hogy minden 100 munkás közül évenként hatot baleset ér. Ezek a számok bevilágíthatják a nemzetek lelkiismeretébe. 1893 ban már Oroszország is megkezdte balesetvédelmi munkálatait, hogy a háborúnál is iszonyubb balesetpusztítások ellen gátat emeljen.

Hazánkban is felszínre került a balesetvédelem. Azt 1891. XVI. törvényezikk 10. § a meghatározza, hogy a betegsegítő pénztárak a balesetekből eredő betegségekről is gondoskodni tartoznak. Sajnos azonban, hogy e pénztárak ellátási kötelezettsége csak 20 hétre terjed, ritkán hosszabb időre, tehát éppen a sulyosabban elszerencsétlenedett munkás és családja áll védtelenül, ha csak a munkaadó könyörülete nem segít rajta.

Legújabbán az iparfelügyelők számát szaporítja a kormány és nem egy intézkedéssel viszi előbbre a baleseteket elhárításának kérdését, de itt volna az ideje, hogy az iparosok maguk karolják fel az ügyet.

A fővárosi munkás szakszervezetek és segélypénztárak tanácskoztak is evégett. Az értekezlet kimondta, hogy a munkások kellőképpen csak úgy lehetnek segítve, ha az *állami baleset-biztosítás* törvényhozás útján keresztül lesz vive. Azt is kérték továbbá, hogy az egyes gyári pénztárak eltöröltessenek és legyen szabad orvosválasztás.

Tehát a fővárosi iparosok voltak az elsők, kik jó példával mutatták meg érdeklődésüket, behatóan tárgyalták saját érdekeikben a kereskedelemügyi miniszter által figyelmüket felhívott iparos törvényeink átdolgozását és kifejezték hosszabb fölterjesztésben a módosítások iránti óhajtaikat.

Ajánlatos volna, hogy hazánk minden ipartestülete, szakszervelete kellőleg foglalkozzon és kifejezést adjon a segélypénztári törvények módosítása ügyében. Ha a társadalom, miként a nyugoti országokban, nálunk nem előzte meg a törvényhozás intézkedéseit, úgy az érdekeltek, a magyar iparosok ragadják meg az alkalmat, siessenek kifejezni kívánalmaikat, miáltal jövőre nézve biztosíthatják a munkaközben elpusztuló nyomorékok mindennapi kenyerét és védelmet nyernek a balesetek ellen.

A mocsai emberkinzás.

Éppen a napokban mult egy éve, hogy Komárommegyében, Mocsán a község ház pénztárát ismeretlen tettesek kirabolták. Erre indult az a kegyetlen hajsza, melynek párja alig akad a közeli évek eseményei sorában.

Szabó Kálmán szolgabíró, *Molnár Gedeon* számvevő, *Göbel Lajos* községi jegyző és *Czunyi József* községi bíró indították meg a nyomozást *Schneider* örmester és két csendőr segédkezése mellett, olyan erélyesen, hogy valóságos emberkinzássá fajult a buzgalom.

Letartóztattak majdnem félszáz embert és azok közül a gyanusabbakat vattatára fogták. Hetekig tartott a kegyetlen munka, mely idő alatt egész éjeken át folyt a vattatás. Pálczázás, guzsbakötözés, éheztetés 3—4 napig. több emberrel történt, de akadtak, a kiket guzsbakötve fogásra akasztottak, a kinek meztelen lábait spiritusszal égették, és a hasát lánccsal verték meg.

Most került a törvényszék elé a mocsai emberkinzók ügye. Több mint egy hete tart a komáromi törvényszéknél a végtárgyalás, a mely mikor e sorokat írjuk, még csak annyira haladt, hogy a vádlottakat és tanukat hallgatták ki, a vádló és védőbeszédre csak a hét végén fog sor kerülni, valamint az ítélelhozatalra is.

De már a tárgyalás eddigi folyamata is megdöbbentő észleletekre és tanulságokra adott alkalmat. Ma a tizenkilencedik század végén, mely századot a fölvilágosodottság századának szeretünk nevezni, történik még az állampénztárból, tehát az adózó polgárság filléreiből fizetett hivatalos közegek részéről az a középkorba, az inkvizíciók korába való emberkinzás, melyet a mocsai urak elkövettek.

Ennek a megtorlása, erélyes büntetése nem maradhat el az igazság éber őrei részéről, hogy intő és elijesztő például szolgáljon bűnhődésük azoknak, a kik közhivatalt töltenek be.

Az az ítélet, a melyet a mocsai emberkinzók fejére fog kimérni a komáromi törvényszék, elijesztő például kell hogy szolgáljon azoknak, a kik az igazság kezétől távol esve, visszaélnék azon jogokkal, melyeket a hatalom kezükbe adott. A falusi népesség lelkében nem az ellenszenvet, gyűlöletet, de a becsülést és tiszteletet kell felébreszteni a hivatalos közegek iránt; s ezt maguknak a hivatalos közegeknek kell fölkelteni akként, hogy a humanizmus alapjára állva intézik a polgárok ügyeit.

A mocsai törvényszéki tárgyalás során a királyi ügyész vádbeszédében elítélését kérte a mocsai emberkinzóknak, ezen művelt ember bőrébe bujt vadaknak, a kik az inkvizíció borzalmait elevenítették föl; biztosra lehet venni, hogy a törvény büntető ereje el is éri őket.

MI UJSÁG?

Ő felsége a király, több heti Budapesten tartozkodás után esütörtökön este hagyta el kíséretével együtt a magyar fővárost.

A pápa a katolikus körökhöz. A katolikus körök országos szövetségének minap tartott nagygyűlése hódoló táviratott küldött XIII. Leó pápához. A szent atya válasza hamarosan megérkezett és így hangzik:

A Szentatya rendkívül megörült azon érzelmeknek, melyek részetekről és az országos kongresszus részéről a ti táviratokban kifejezésre jutottak. Ő szentsége maga is minden jót remél az egyház javára ettől a kongresszustól és az annak résztvevői és eszközei számára kért apostoli áldást szives szeretettel megadja.

Rampolla bibornok.

Meggyilkolt 48-as honvéd. *Wenisch József* jómódu budafoki 48-as honvédet egy elszegényedett barátja

Németh József a budafoki uton leütötte s téli kabátjától, pénzétől megfosztotta. A gyilkos bajtársat a csendőrség elfogta s a pestvidéki törvényszék fogházába szállította.

Elítelt gabonauszorás. Nagybeeskereken a királyi törvényszék minap hozta meg első ítéletét a gabonauszorás perekben, melyek gyors egymásutánban fogják most egymást követni. Gyulezán Ulka nagytoráki lakosnő 1897. év május havában 40 forint kölcsönt kért Steiner Áron szatócstól, a ki azt meg is adta 8 métermázsa búzának 1897. augusztus havában való szállítás kötelezettsége mellett. Hivatalos bizonylat szerint májusban a buza ára 6 frt 90 kr. volt s augusztusig 12 frtra emelkedett. Steiner tehát az ügylet megkötésekor a 3 hó múlva megtérítendő 40 frtra 55 frt 20 kr. biztos ellenértéket kötött ki, mely ellenszolgáltatás azonban 3 hó alatt 96 frtra rugott. A törvényszék ítélete a következő: Steiner Áron bűnösnek ismertetik az 1883. évi 25. t.-cz. 1. §-ább ütköző és 2. §. szerint minősülő uzsora vétségében s ezért két hónapi fogházra, 30 frt pénzbüntetésre, politikai jogainak 1 évre való felfüggesztésére ítéltetik. A törvényszék azonkívül megsemmisítette az ügyletet és a váltót, kötelezve Steinert az előleg felül nyert összegnek kamatokkal való visszafizetésére.

Erzsébet-szobor leleplezése. A torontálmegyei Nagyszentmiklóson a mult szombaton leplezték le Erzsébet királyné szobrát a hatóságok és testületek jelenlétében. A szobrot Nákó Kálmán gróf hazafias beszéd kíséretében átadta a községnek. A szobor részint a Nákó-család áldozatkészségének köszönhető, részben gyűjtés eredménye.

Végrehajtók a pinczében. A „zsákban a fináncz“-nak méltó párja akadt most Gyula-Varsádon. Egy ottani uríember kapta magát és becsukta a pinczébe a végrehajtókat. Ráska Sándornak hívják a férfit, a kihez Csomós György esküdt és Dittrich János végrehajtó annak rendjelmódja szerint beállítottak, hogy foglaljanak. A gazda nem gorombáskodott, nem tett ellenvetést, hanem mikor a foglalók lementek a pinczébe, hogy az ott levő borokat zár alá vegyék, rájuk zárta az ajtót. Hiába dörömböltek, nem jött a házbeliek közül segítségükre senki, mig nagysokára az utczán járók figyelmesek lettek a zajra s kieresztették a tömlőczükből az esküdtet és a végrehajtót. Azóta ugy módosult a „zsákban a fináncz“ Gyula-Varsádon: „pinczében a végrehajtó“.

József főherczeg udvari czigánya meghalt. Rác Jani kassai hirneves czigányprimás, a ki József főherczegnek 10 éven át udvari zenésze volt, e hó 7-én meghalt. Rác Jani 1842-ben Losonczon született s 1856-ban egy érdekes zsenri-csinynek volt szemtanuja Rimaszombatban, mikor a király a felsőmagyarországi városokat meglátogatta. A gömöri aranyifjuság a látogatás előtti éjszakát átmulatta, s ekkor történt, hogy Szentmiklóssy Tóni egy Borne-missza fiuval abba fogadott, hogy ő lesz az első, a ki a királyt Rimaszombatban üdvözölni fogja. A társaság czigánykisérettel kivonult a fogadás szín-

helyére és a diadalkapu közelében foglalt állást. Mikor aztán az uralkodó kocsija megérkezett a cigányok tust huztak, Szentmiklóssy Tóni pedig kilépett a cigányok közül s mélyen meghajolva szerencsés jóreggelt kívánt. A deputációk meg-hökkentek, a király azonban mosolygott és nem engedte, hogy Szentmiklóssynak, vagy Ráczi Janinak valami bántódása legyen. Ráczi tiz évig muzsikált a Margitszigeten. Ő tette kottára „Losonez végromlását” is.

Vádló gyászjelentés. Kuzskó László, a szamosvölgyi vasut pályafelügyelője nov. 9-én 33 éves korában, a kolozsvári Ferencz József tudományegyetem elmeorvosi intézetében meghalt. A boldogult-ról, a kiből Kuzskó István hírlapíró s a kolozsvári 48-as ereklyemúzeum őre öcsését vesztette el, családja következő vádló gyászjelentést adta ki:

Az élete tavaszán elhunyt férfit az 1897. április végén felmerült agyszélhűdés után szabadságolás, pihenés helyett áthelyezésben részesült. Midőn előrehaladott betegsége akadályozta őt szolgálata pontos teljesítésében, orvosi kezelés helyett fegyelmi vizsgálatokat nyert, gyógyszer helyett súlyos pénzbüntetésekkel lett időről-időre sújtva. S midőn végre az egykor erőteljes, edzett, egészséges férfi agyonkínózva nemesak lélekben, de testben is teljesen kimerült s mint szolgálatképtelen szabadságoltatott, még azután is felfüggesztéssel, illetmény-elvonással sújtották őt, a kit már hosszú idővel azelőtt sem Isten, sem ember előtt sem felelőssé tenni, sem büntetni nem lehetett volna. Ebből áll az elhunyt életének rövid, de szomorú tragédiája. Irgalmasság és emberszeretet jöjjön el a te országod!

Mindenesetre súlyos vádak egy gyászjelentésben.

Elpáholt vőlegény. Fekete József hontmegyei születésű 36 éves lókupecz nagy örömét lelta a kalandokban. Egyszerre két nőnek is udvarolt és mind a kettőnek megígérte, hogy feleségül veszi. Az egyik leány, egy fővárosi divatárúsnő, a napokban megtudta, hogy Fekete jegyben jár egy Budán lakó varrónővel. Fivérével, egy kereskedő-segédvel, megvárta hát, a midőn haza kíséri másik menyasszonyát és utána ment. A lánczid budai oldalán, a feljáromnál ketten esernyővel és bittal nekiestek és az utcán a járóelők nagy mulatságára alaposan helybenhagyták. A meglepett ember a fő-uton egy kávéházba menekült, de üldözői ide is követték és folytatták az ütlegetést. A jelenetnek egy rendőrvetett véget, a ki a társaságot bekísérte a II. kerületi kapitányságra.

A magyar nyelv apostolai. A Felvidéki Magyar Közművelődési Egylet választmánya ünnepi ülésén a Grünwald Béla-alapból megjutalmazta azokat a tanítókat, a kik a magyar nyelv terjesztésével érdemeket szereztek maguknak. Egyenkint 25 forint jutalmat kaptak: Sztrehle György lucatói, Moró András borosznói állami tanítók, Béres András óhegyi, Pontyueh János récskei katolikus tanítók, Vinder Anna szent-miklósi tanítónő, Brodnyánszky Pál bacuri, Kuriatko Mátyás pallosi és Stellik András mogyoródi evangélikus tanítók. A nagybányai Szé-

chenyi-társaság megjutalmazta azokat a tanítókat és óvónöket, a kik a sváb falukban sikerrel tanítják a magyar nyelvet. A megjutalmazottak: Károlyi Sándor udvari, Kerekes Ábrahám kisbányai, Técsi Lajos misztótfalusi, Tillinger Ferenc fényi tanítók; Eszményi Erzsébet hiripi, Brunner Teréz sárközi, Szücs Anna homoródi, Maklári Zsófia kőmörői, Mangu Irma genesi, Stréber Ilona vámfalusi, Szilágyi Zsuzsanna nagy-géci és Dobrossy Róza sonkádi óvónők.

Chimay hercegnő anyósa. Chimay hercegnő, a ki Rigó Janesi cigányprimást férjül vette, Kairóban fog letelepedni. Chimay hercegnő vett is ott már egy drága palotát, s erről értesítette pákozdi cigányasszony anyósát is. Egy székesfejérvári boltosnak el is dicsekedett vele, de hogy mennyi pénzbe került, azt maga sem tudja, mivelhogy egy ötös volt elül, azután annyi, de annyi nulla, hogy ki sem lehet mondani. A pákozdi cigányasszony még elmondta, hogy meg fogja látogatni Janesi fiát.

— Hát tudja-e. merre kell Kairóba menni?

— Hogyne tudnám. Pákozdról Bieskére eligazodom a magam eszén, onnan meg czédula lesz a nyakamra akasztva.

Kísérlet a repülőgéppel. A bécsi arsenálban most kezdik meg a kísérletezést Manninger József soproni születésű író repülőgéppel. Manninger, mint tudósítónk írja, véletlenül jött rá a repülés titkára; kis leányának nádból és papirosból játékpillangókat készített s egyszerre az egyik pillangó, melyet feldobott, nem szállt le, hanem a szobában egyideig ide-oda repdesett, mintha eleven lett volna. Manninger csodálkozva kereste a különös tünemény okát s csakhamar megtalálta. Ez hogy miben áll, eddig csak a hadügyminiszterrel közölte egy beadványban és senkivel se mással. S hogy a találmány nem bolondság, mutatja a közös hadügyminiszterium 2117/1899. sz. elnöki kiadványa, melylyel a felalálót magához rendelte, sőt már arról is nyilatkozott, hogy a találmány beválása esetén minő árt fizethet érte. A gépről egyelőre csak annyi került nyilvánosságra, hogy az óránként 80 kilométert haladhat erős széllel szemben is és hogy kizárólag a légrétegek váltakozó sűrítése és ritkítása mozgatja. A gép kicsi, egy-egy emberre való és nem kerül többé darabonként 120 frtnál.

ELSŐRANGU HAZAI GYÁRTMÁNY.

Pontos cím:
ELSŐ MAGYAR
GAZDASÁGI GÉPGYÁR
részvénytársulat
BUDAPESTEN.

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára,
mely a gazdálkodáshoz szükséges
összes
gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakbavágó kérdéssel
bizalommal hozzánk fordulni.

RÉSZLETES ÁRJEGYZÉKKEL
és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szecskavagók Morzsolok

GAZDASÁGI DOLGOK.

Uj takarmányelőkészítő gépek.

Umráth és Társa gépgyárosok ujabban több a takarmányok elkészítésére szolgáló új és czélszerű gépet gyártanak és hoznak forgalomba, melyeket az alábbiakban ismertetünk és ajánlunk.

A) Uj burgonya- és répa-mosó gép.

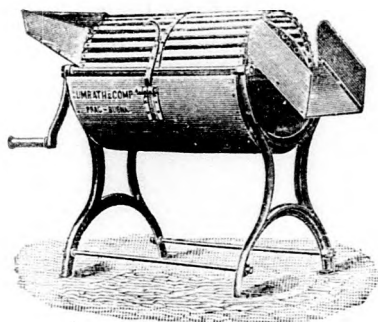
A takarmányozásra szánt gyökérnövények mindenek előtt megmosandók; elégtelenül tisztított répa vagy burgonya nemcsak a vágógépek késeit sérti meg és a főzőkészülékek kazánjait piszkolja el, hanem egészségügyi szempontból a takarmányozáshoz sem ajánlatos.

Umrath és Társa czég Budapesten mosógépeit vasból készíti, melyeknek a fából készütek ellenében azon előnyük van, hogy nem eresztik a vizet oly könnyen keresztül és sokkal egyszerűbben és jobban tisztíthatók, még pedig a gép mosóteknőjének felbillentése által.

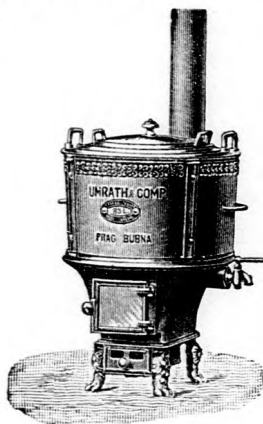
A gumók a garatból egy hengerbe esnek, mely egy vízzel telt teknőben forog, még pedig annyi ideig maradnak a gumók a dobban és addig mosatnak, míg a fogantyut jobbfelé hajtjuk, a fogantyúnak balfelé hajtása által a gumók a hengerből kihullanak. Tetszés szerint lehet tehát többé- vagy kevésbé alapos tisztítást eszközölni.

A mosódob hossza 80 cm, átmérete 47 cm.

Ára a gépnek 112 korona.

1. ábra. KRW. Uj burgonya- és répa-mosógép.

2. ábra. TK. Szállítható takarmányfőző-kazán.

B) Gőzfűlesztő-készülékek.

A burgonyafűlesztésnek nagy gazdasági előnyeiről minden gazda meg van győződve; ha azonban ennek dacára gazdaságában még fűlesztő-készülék nincsen, ennek oka ama hibákban rejlik, a melyek az eddigi legtöbb készüléknél előfordulnak.

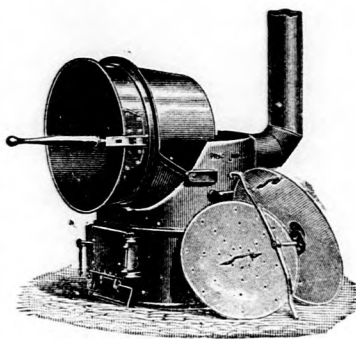
Ezek ugyanis igen drágák voltak, felállításukhoz nagy hely és legtöbbször befalazás volt szükséges, a kezelés körülményes volt, a fűlesztés sokáig tartott, a tisztogatásuk nehéz volt, sőt gyakran lehetetlen és végül, sok tüzelőanyagot fogyasztottak.

A nevezett czégnek új fűlesztő-készülékeinél mind-ezen hibák elvannak kerülve.

A TK jegyű szállítható takarmányfőzőkazán kisebb gazdaságokban alkalmas és bármely helyen könnyen felállítható. Az öntöttvas kazán 85 liter űrtartalmu, kiemelhető és így könnyen tisztítható.

Ára rézleeresztőcsappal 80 korona, szitafenek gőzöléshez külön 3 korona.

A TTK jegyű új szállítható és felbillenthető kazán közép nagyságú gazdaságnak felel meg és takarmányfűlesztésen és főzésen kívül minden a háztartásban előforduló egyéb munkához is, mint gyümölcs-, hús-, ruhafőzés stb. előnyösen alkalmazható. Űrtartalma 100 liter.

3. ábra. Szállítható és felbillenthető kazán TTK.

4. ábra. KQ. Zuzó-gép, főzött burgonya számára.

Ára vörösréz-kazánnal 154 korona, öntött vas-kazánnal 114 korona.

Gőzöléshez fedélzáró kengyel, biztonsági szelep és szitafenekkel 18 koronával drágább.

A burgonya ezen készülékkel a következő módon fűlesztetik:

Az átluggatott szitafenek alá körülbelül 8 liter víz öntendő, mire a kazán burgonyával megtöltetik. Nehány percet a befűtés után a víz forrni kezd, az ezáltal fejlődő gőz a burgonyát felmelegíti és a kazán egész tartalma (100 liter) körülbelül 35 perc alatt keresztül van fűlesztve, amihez körülbelül 2 kg. szén elegendő.

Nagy előnye ezen kazánnak a rendkívül czélszerű billentő-készülék, mely a kazán könnyű kiürítését és tisztítását lehetővé teszi.

Végül megemlítendő a KQ jegyű zuzógép fűlesztett burgonya számára. (Ára 30 korona.)

Ezen zuzónak leereszthető rostélya van, miáltal az könnyen tisztítható és esetleges kemény tárgyak stb. könnyen eltávolíthatók.

Hogyan műveljük a földet.

Irta: Baly Kálmán.

V.

A vetések tavaszi fogasolásáról A fogasolásról szólva, nem mulaszthatom el, hogy fel ne emlitem az őszi vetések tavaszi fogasolását; mely oly hasznos, hogy azt főképpen a búzánál nem volna szabad elhagyni. E fogasolással az összetömődött, megkérgesedett földet újra megnyitjuk az légköri behatásoknak,

irtjuk a sekélyen gyökeredző gazt, valóságos kapálást pótlunk a gabonánál. Attól nem kell félni, hogy egy-két szál gabonát kitépünk, a megsértett gabonagyökerek csak újabb, erősebb sarjadásra ösztönözhetnek, a megmaradt annál jobban fejlődik: úgy hogy egy pár hét múlva rá sem ismerünk a megerősödött, egészséges haragos zöld színű gabonára. Sok gyenge vetés lett már jóvá a fogasolás által.

E fogasolást akkor kell eszközölni, ha már a föld megsikkadt, de ki nem száradt, meg nem keményedett s a gabona szárba nem indult és erősebb fagyoktól már nem kell tartani, rendszerint áprilisban.

Nemesak az őszi, de a tavaszi gabonának is jót tesz a fogasolás. Sőt a kapásoknak, a kukoriczának, a krumplinak is hasznos az, melyeket, ha jól kikeltek, bátran fogasolhatunk, annyi, mintha ezeknek egy kapálással többet adtunk volna.

A herések fogasolását pedig el ne mulasztjuk.

A jó fogas az eke után közönségesen a leghasznosabb eszköz, melylyel kellő időben sokszor pótolhatjuk az eke s a kapa munkáját.

A hengerezésről. Ha a földet a szántás, fogasolással eléggé el nem aprózhattuk volna, következik a henger munkája. Valahányszor csak a szántás, fogasolás után a föld rögös, hantos, mindenkor hengerezni kell. Kivéve itt is a tél előtti szántást. Hiba az, a ki a hengert csak vetés utánra tartogatja, hanem inkább azon kell lenni, hogy a föld vetés előtt oly jól elkészítve legyen, miszerint különös eseteket kivéve, vetés után csak a fogas, tüskeborona kelljen. A mily szükséges a hantos, rögös földet ezek összetörése miatt hengerezni, a porhanyó, jól elaprózott, különösen agyagos földet hengerezni, nemesak nem szükséges, de kár. Mivel ez által a nedvesség inkább elszáll, a föld megkérgesedik, vagyis éppen ellenkezője történik annak, a mit sokan hisznek, hogy tudniillik a hengerezés a nedvességet visszatartja. Erre nézve is a tudomány világosít fel bennünket. Alapszik pedig ez a természet hajcsövességi törvényén, miszerint mint más testek, a föld is hajcsöves, mely hajszálvékonyágú hézagocskákon a nedvesség felemelkedik s ha a felszínre jut, elpárolog és pedig annál inkább, ha a hajcsövesség szorosabb, a hengerezés folytán a föld tömöttebb. Kézzelfogható példája ennek, midőn a rossz gazda földjét parlagon, szántatlanul hagyja, agyon járhatja; a mikor azután száraz időjárással őszi vetési munkára fel akarja szántani, az eke fenéig száraz, hantos földet fordít fel keservesen, míg a rendesen eke alatt tartott, fogasolt földnek akkor is van nedvessége. És éppen e végből is hasznos a föld felszínének fogasolása, mert ez által a felső földréteget meglazítva, a hajcsövességet megszakítjuk s az alsóbb földrétegből a nedvesség felszállását, elillanását gátoljuk. Igaz ugyan, hogy a legfelső rétegben 1—2"-re, a meddig a fogasolás folytán a

nap behat, jobban kiszárad a föld, a mi az emberket tévutra vezeti; hanem a mi fő, az alsóbb rétegben annál jobban megmarad a nedvesség. Ez az értelme annak is, midőn apró magvakat, például lóherét vetünk, a melyet mélyen nem szabad betakarni, hanem csak a felszínre vetve sekélyen, például tüskeboronával, azután meghengerezzük; azért, hogy így az alsóbb földrétegből a felszínre emelkedve a nedvesség a fentlevő mag biztosan kikellessen: mivel különben ha huzamosabb ideig a felszínen szárazon állna, tönkre menne vagy hiányosan kelne ki.

Az e miatti hengerezés azonban csak ily apró magvaknál indokolt.

Vegyések.

Ágyuzás a jégeső ellen. A süssaki földmivelési bizottság multkori ülésén elhatározta, hogy a zágrábi illetékes hatósághoz beadványt fog intézni, hogy a jégeső elhajtása végett teendő ágyuzásokhoz a kellő mennyiségű löport bocsássa rendelkezésükre. Nagyon sokat várnak ettől a kísérlettől, mert — úgy mondják — hogy Dalmáciában és Olaszországban is igen nagy sikert eredményezett a felhőknek ily módon való elhajtása. — A megbízott elnök már meg is tette ez ügyben a szükséges lépéseket.

A tej konzerválása. Casse dán mérnök találta fel a tej konzerválás legjobb módját, mely szerint a tej nyáron is messze szállítható anélkül, hogy jóságában szenvedne. Ezen módott 1896 óta a dán tejszövetkezet alkalmazza és abban áll, hogy a géppel az elszállítandó tejnek körülbelül $\frac{1}{4}$ részét megfagyasztják. 50 l-es tejkannába 12 kg. nehéz darabot tesznek a megfagyasztott tejből és ráöntik a szokás szerint lehűtött tejet s ezután a tartányt légmentesen elzárják. Az így kezelt tej 8 napi vasuton való szállítás után is Dániából—Párisig nyáron nem romlott meg és friss tejként volt felhasználható.

Most jelent meg

Rubinek Gyula és Szilassy Zoltán

az Orsz. Magy. Gazdasági Egyesület titkársjai szerkesztésében

Köztelek Zsebnaptára 1900-ra.

A „Köztelek Zsebnaptár“ ezen hatodik évfolyama régi köntösében, javított és tetemesen bővített tartalommal bír.

A „Köztelek Zsebnaptár“ minden más zsebnaptárt teljesen nélkülözhetővé tesz.

A „Köztelek Zsebnaptár“ ára a „Független Ujság“ előfizetői részére bérmentes küldéssel együtt

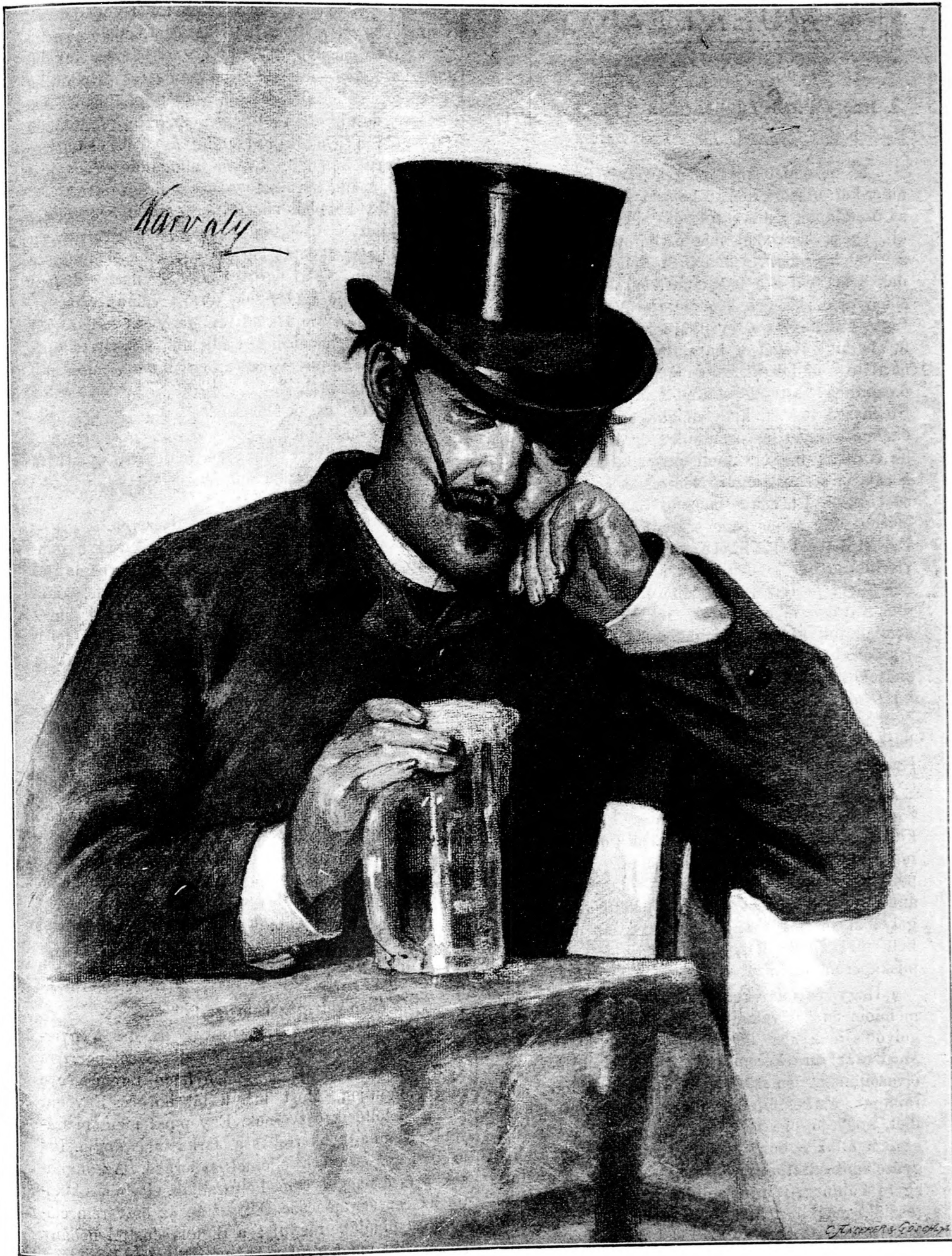
1 forint 60 krajczár.

Megrendelhető

a „Független Ujság“ kiadóhivatalában,

BUDAPEST,

IX., Üllői-ut 25. (Köztelek).

SÖR MELLETT.

MULATTATÓ.

A nagy embergylkolás Tranzváliában.

(Karikás János bácsi levele.)

Ki ne emlékeznék még Karikás bácsira, a híres amerikai utazóra? Aki bejárta a fekete emberek, az oroszok és a struczok hazáját. Sárkányokat ölt, egész seregeket megfutamatott s a nagy vitézségével megszerezte magának Feketeország királyának a leányát s a fejedelmi karperecset. Csakhogy e fényes dicsőségek közepette erőt vett rajta a honvágy. Ott hagyta a gyönyörűséges mátkáját, meg a fejedelmi süvegét s hazajött az öreg szülőanyját meglátogatni. Láttuk azóta nehányszor Karikás bácsit, de mintegy esztendővel ezelőtt megint nyoma veszett. No hiszen tudtuk, hogy megint csak ki fog lábalni ökelme egyszer az ismeretlenség homályából, mert ha Karikás bácsi valami uti-vállalatba fog, annak látatja is szokott lenni. Nem csalatkoztunk várakozásunkban. Itt van a markunkban a Karikás bácsi levele. Még a por sem száradt le róla. Egyenesen Dél-Afrikából küldi, ahol az angolok kegyetlen háborút viselnek a burok ellen, Karikás bácsi persze a buroknak fogta pártját s az ő táborukban szolgál. (Generális-e vagy markotányos, azt első leveléből még nem tudtuk kivenni.) Nagyszerű dolgokról ad hirt a Karikás bácsi levele s megígérte, hogy harczi tudósításokat ezután is rendszeresen fog küldeni. A „Független Ujság” lesz tehát az egyetlen magyar ujság, a melynek külön harczi tudósítója van a délafrikai harcztéren. Most pedig szóról-szóra itt közöljük a Karikás bácsi első levelét.

Kedves Szerkesztő uram!

Kelt levelem a burok vitéz hadseregében, a kulacsomnak a hátán, akit Mária-Póson töltöttem meg legutoljára barátoktól kapott borral, azóta pocsolóviz vagy benne. Tenta helyett igazi angliuszérellel irok, a mit egy kettépattant ágyugolyóból mártogatok, a port meg az íráson nem kell tüzhöz közel tartani, mert az esupa dum-dum puskaporból való; mivelhogy itt ilyen világot élünk.

Hogy és mint kerültem én ide, hát hiszen elmondom én azt valamikor, majd ha a sok ellenséges golyóbis nem fog így rezonirozni a füleim mellett. Most csak arra kérem kedves uramat, írja meg az olvasóimnak, ismerőseimnek, jóbarátaimnak, sógoraimnak, akiket mind közönségesen és általánosán illet, hogy jó egészségben vagyok és nagy tisztességben állok a burok vitézek között. Eddig győzelmet győzelemre arattunk, de hogy az ebadta angliusa egyre küldözgeti a kisegítő seregét a tengeren keresztül, magához hivatott Krüger apó, a tranzváli köztársaság elnöke.

„No vitéz Karikás János fiam, sokat olvastam a

lovagi élményeiről, hát most mutassa ki kend a virtusát. Válasszon ki a seregemből egy derék csapatot s verje vissza az ellenséget, mielőtt partot érne. Aki megadja magát, azt ne bántsa, inkább meg nagyságos urazza, hájjal kenegesse a hátát, ha a csömör belé talál állani, esupán a füleinél ide vezesse, de aki ellenkezni mer, az hátára fordítandó és belőle a lélek kitaposandó, ágyu és élelmiszer zsákmányul ejtendő, öszvér elfogandó. És most kert ájh, mars, ne vesztegessük a drága időt.”

„Értek a szóból vitéz Krüger uram, — szóltam az elnöknek, s tizet sem számolt még, mikor én már kiválogatott derék bur csapatomnak élén messze száguldottam. Szilaj paripáink patái alatt remegett a föld, a repülő madár sem tartott velünk versenyt. Két lovaszt jó előre kiküldtem, hogy ha ellenségről vesznek neszt, idejében hirt adjanak. Egyszerre csak sebes vágatában tart vissza az egyik s már messziről forgatja a kalapját.

„Baj van, itt az ellenség!”

„Hol látod őket?”

„Innen mintegy bur mértföldnyire, amott az erdő mögött a hegyaljánában táborozik.”

„Hány főre becsülöd?”

„Össze-vissza lehetnek vagy tizezeren.”

„Akkor álljunk meg fiaim. Mer mi csak háromszázan vagyunk. Ilyen nagy csapattal fényes nappal nem vehetjük fel a harczt. Várjuk be az éjszakát.”

Leszállottunk a lovainkról s a gyepre hevedtünk. Itt hamar beáll az este. Alig faltuk fel a beszózott vizilótalpat, ami itt minden katonának a batyujában van, mikor kigyuladtak a csillagok az ég boltján. Akkor magamhoz intettem az alvezéremet, Sárga Róka Pétert. (Azt is elmondom majd én, hogyan kerültünk megint össze Sárga Róka Péterrel.)

„Edes fiam ide hallgas, hogy jól megértsd a hadvezéri taktikámat. Éppen most jelentik a kémeim, hogy az ellenség valami ezer darabból álló öszvércsapatot tart a kezében. Hát énnekem az a gondolatom jött, hogy jó volna, ha mi azt az ezer darab öszvért összefogdoshatnánk.”

„No annak a módjára már magam is kíváncsi vagyok.”

„Hát tudod-e azt edes Péterem, hogy mi az a Simuláj-gyökér?”

„Biz én olyat még nem ettem.”

„Hát hiszen nem is enivaló az, drága gyermekem. Csak egy csipetnyit kell abból parazsra vetni, hogy a füstjétől minden Isten teremtménye megbolonduljon. Most már a taktika ez: Egy bur katona felöltözik öszvérnek. Egy pipát megtöm száritott Simuláj-gyökérrel s a farka alá dugja. Így aztán beporoszkál az ellenfél táborába. Az angliusok persze nagy örömmel elfogadják, elcsipik s kikötik az öszvér ménesbe. Ott aztán az öszvérem előkapja a pipáját, rágyújt; a Simuláj-füsttől néhány perc alatt megkerül valamenyi öszvér s lesz olyan bábeli zavar, a milyent még nem látott Transzvália.

Én a legnagyobb zavarban elötörök a csapatommal, a többi aztán úgy megy, mint a karikacsapás.“

„Mindez igen szép, hanem hát hol fogsz te magadnak olyan bolond öszvért, a melyik elmenjen neked az angliusok táborába Simulujt pipázni.“

„Már meg is fogtam. Te vagy az édes Péterem.“

Erre a szóra Róka Péter csak a nagy hasához kapott.

„Uram irgalmazz, hogy én velem ilyen istentelenséget elkövessenek!“

Hanem ekkor már ott állott két harcos a száritott öszvérbőrrel a Sárga Róka Péter háta mögött, hiába volt minden védekezés. (Folyt. köv.)

A vén törvényszegő.

— Irta: Bársony István. —

Bakar bácsi a legtisztességesebb, legderekabb ember a világon, de van egy gyöngéje (kinek is ne volna?), a mi miatt sok kellemetlenség érte már életében.

Gyöngéjét féligmeddig rögeszmének lehetne nevezni. Abban a véleményben nyilvánul az, hogy a vadásztörvény elejétől végig nem egyéb, mint égbekiáltó méltatlanság, a mi sok előnyt ad a gazdag embernek a szegény ember rovására, a nélkül, hogy főfeladatát, a hasznos vad szaporodásának a biztosítását, csak meg is közelítené.

Ebből a vélekedésből már körülbelül ki lehet találni, hogyan viselkedik Bakar bácsi a vadásztörvényvel szemben. Ahogyan ő azzal a (szerinte) haszontalan törvényvel elbánik, az némelyek szerint gyöngeség; de vannak szigorubb uri emberek is, a kik már inkorrektégnek hajlandók ezt a bánásmódot nyilvánítani.

Bakar bácsi például a fejébe vette, hogy ő feltétlenül meglövi a maga első nyulát minden évben augusztus 15-ike — előtt. Pedig nem valami nagyon rajong a nyulpecsenyéért; azt meg éppenséggel jól tudja, hogy augusztus közepén erről még tilos a nyul; — hisz ahány nőtény, az mind poczakos akkor. Hanem, ugymond, meg kell azt mutatni, hogy nem respektál az ember ilyen haszontalan törvényt. Mert vajjon lehet-e vadász észszel helyesnek elfogadni nyulra az augusztus 15-ikét? Éppoly kevésbé, mint az augusztus elsejét, Augusztusban még java szaporodása van a nyulnak; sőt ha jó a tavasz, akkorra már a márcziusi süldő is szaporit. A legtöbb kárt tehát éppen augusztus folyamán lehet tenni a nyulállományban, annál inkább, mert az augusztusi hőségben az ember majdhogy rá nem lép a gaz közt heverő hűtőző poczakos nyulra; azt, ha kiugrik, még elhibázni is nehéz. Aztán meg az augusztus második felében, meg a szeptember első felében született nyulfiak még éppen elég jókor jönnek a világra, hogy nyugodtan várhassák a telet, mert a mikorra az első hó leesik, ezek a késői ivadékok is eléggé feleserepedtek már. Halálos vétek

tehát megfosztani az állományt az utolsó jó, hasznavehető szaporulattól. Ellenben az októberi szaporulatért már nem nagy kár, ha az anyjában vész is. Az már ugyanis a ragadozóké, a rókáké, a vándorhéjjáké, sólymoké s ha korán jön a tél, ha november közepén hó esik, s ha jól fagy, akkor ez a gyámoltalan fiatal nép ugyanis pusztul.

Ezt kellett volna tudniok azoknak, akik a vadásztörvényt csinálták. Hajh, de mikor azok az urak eleven vadat sosem láttak!... (Ezt Bakar bácsi mondja nem én.)

Ezért aztán tele van Bakar bácsi sötét vágyával a bosszuállásnak s könnyebb a lelkének, ha kijátszhatja a „haszontalan“ törvényt, így duplázván rá az amugy is rossz dologra, amiért dicséret persze nem érheti.

A mult esztendőben is kiment augusztus elsején a b—i határba, ahol állítólag éppen annyi a fogoly, ahány puskásember lakik a faluban.

Kiment — mondom — de nem vadászni. Ó, a világért sem. Ő tudniillik a foglyot nem tartja igazi vadász-észszel felszabadíthatónak augusztus elsejére. Ritka esztendő az, amikor a fogoly csapatok augusztus elsejére már oly kifejlettek, hogy az esetleg árván maradt fiókokat nem kell féltetni a teljes elzülléstől. Már pedig az tapasztalt dolog, hogy ahány koczapuskás, az mind belelő a legfejletlenebb csapatba is, sőt meglövi a szegény vén fogolytyukot, amint sikogó csirregéssel röppen fel előtte, meg újra le-leszálldos, alig emelkedvén pár arasznyira a gazos fölé. Pedig ez biztos jel arra, hogy a kis csirkék ott futnak vagy lapulnak valahol s épp azért riadozik az öreg, hogy elvonja a kis tehetetlenekről a figyelmet. Ha aztán a véneket ellövi a szeles vadász, akkor a fióksereg vezető hiján tönkre megy. Egy pár fogolyért feláldoz a vandál koczapuskás tizenkét-tizenöt foglyocskát, esetleg többet is.

Tehát Bakar bácsi nem vadászni ment ki, hanem csak azért, hogy színről-szinre lássa, hogyan garázdálkodnak odakint a barbárok, akiket már rászabadított a szegény éretlen vadra a — törvény.

Hajh, hogy mondja ő ki ezt a szót: törvény!

A hűtlenül elhagyott férj ejtheti ki ilyformán csapodár felesége nevét.

Ment a vadászok után, (akiket így nevezett, csak vadászóknak, nem pedig vadászoknak) és szörnyen nyugtalanította őket a közelségével, mert ősmerték már s tudták, hogy minden gondolatával szidja a koczapuskásokat.

Bérlőtag lévén, nem tilthatták el, hát csak hagyták az öreg különezködőt s igyekeztek minél távolabb esni tőle.

Egyszer csak, egy bozótosban, nagyot pukkan az öreg ur puskája. A vadászok hátra nézegetnek, de nem veszik észre, hogy valamit lőtt volna az öreg, pedig nem igen szokott püffre lövöldözni.

Kiki ment tovább; csak X. pénzügyi fogalmazó vált ki a társaságból, a kit jobban bántott a kíván-

esiság, meg aztán régen fenekedett már, hogy majd tetten éri ő egyszer a konok törvényszegőt, a ki a törvény hü követőit lépten-nyomon szidja.

Oda oldalgott abba a bozótba, de már nem találta ott az öreg Bakart. Ellenben talált a tüskés fü közt egy csomó friss nyulszórt. A fü is véres volt azon a tájon.

A fogalmazó ur lázongott: „Szörnyőség, igazán ez már csakugyan sok. Még őneki jár a szája s ime ő az, a ki nyulat lő ilyenkor.“

Kereste tekintetével a bűnöst, de ez már messze járt. A falu irányában tünt fel csöndesen haladó alakja.

„Most vagy soha“ — gondolta a pénzügyi fogalmazó s vágatva igyekezett az öreg ur után. Most elesipi, tetten éri.

Bakar bácsit tán bántotta a rossz lelkiismeret, mert hátra nézegetett. A mint észrevette, hogy lohol utána valaki, ő is szoritani kezdte a „csikókat“. (A saját két lábszárát nevezte így.)

Nagy előnyben volt. Legalább is ezer lépésnyire lépdelt a fogalmazó előtt, a ki alig bírta követni, gyakorlatlan gyalogló lévén. A távolság ennél fogva nem apadt köztük, sőt inkább növekedett. De a fogalmazó csak annál dühösebb lett. Most már csak azért is, most már addig megy, ha kell, a mig leszakad a lába. Ha előbb nem, a koresmánál bizonyosan utóléri a szigorú törvényszegőt.

A mikor a fogalmazó ur a koresmába belépett, Bakar bácsi már a második félliter borocskát itta.

Nyugodtan ült a fenyőfa-asztal mellett; fölötté egy szögön lógott a tarisznyája. Egyik oldalon két nyulláb kandikált ki belőle. A fogalmazó ezt rögtön megpillantá s így szólott magában: „no, vén kujon, most végre megcsiptelek!“

Mielőtt teljes diadalát élvezné, kinozni akarta az öreget, a ki mintha megdöbbsent volna a láttára. Leült szemközt Bakarral s elkezdte fixirozni.

Bakar csak egyre kapkodta a fejét, mintha röstelne valamit. Utóljára is megszólalt.

„Mit néz rajtam az ur? Ugy mered rám, mintha apját-anyját megöltem volna. Nem illik az, hallja-e?“

A fogalmazó a magas c-n kezdte. Éles kappanhangon válaszolt. Van mit néz nem az ilyen megátalkodott emberen. Hallja-e az ur, én az urat nyomban feljelentem.

Bakar jámbor arcot vágott.

— Fel-e? oszt' vajjon miért?

A fogalmazó felugrott, nagyot lépett a falig. Ott szinpadí mozdulattal rántotta fel a Bakar tarisznyájának borítóját s kirántotta a nyulat. Diadalmasan lóbalván a szegény kimult állatot, kiabálta: „ezért-e, lássa? no tudja-e már, hogy miért?!“

A koresmáros előjött a lármára a söntésből, oda állott a fogalmazó mögé, úgy nevetett. „Az én szegény házi nyulamért?“ kérdezte.

A fogalmazó ur meghökkenve pillantott a nyulra.

Biz az iromba házinyul volt. Örvös vala a nyaka; szép fehér csik huzódott rajta köröskörül.

A koresmáros vihogott s elkezdte a dolgot magyarázni: „Bakar ténsur kérte el tőlem a nagy füles baglyának. Ugyis sorvadt az árva, hát biz én tarkón ütöttem s odaadtam“.

A fogalmazó ötölt-hatolt, irult-pirult, úgy kért bocsánatot. Bakar bácsi csöndes nyugalommal, szótlanul gyömöszölte vissza a nyulat a tarisznyájába.

Az állami pénzügyek derék öre alig várta hogy kint legyen az utezán.

A mikor már jól elhaladt, odasunyit Bakarhoz a koresmáros.

— No ténsurkám, hát jól csináltuk-e?

— Nagyszerűen volt, Mátyás gazda! Hát csak oda kell adni ezt az örvöst a „sátorosoknak“ (kiodobta tarisznyájából a házinyulat) azt a másikat meg fogyaszsa el kelmed jó étvágygyal.

— A másikat éppen most nyuzza a feleségem, ott van a pinczében, sugta a koresmáros, ravasz, mosolygó ábrázattal.

Képeinkhez.

Sör mellett. A gondülő borocska mellett való busulással fölhagyott a magyar azóta, hogy a filloxera pusztít a szőlőben. A sör kedvenc és közkeletű itallá vált. Mai képünk egy söröző urfit ábrázol, a ki egy korsó sörrel maga előtt ábrándozik a világ mulandóságáról. A kiváló magyar karrikatura-rajzoló, a nem régen elhunyt *Karvaly Mór*, olyan hüen ábrázolja a söröző uracsot, az ő kiélt, korán vénülő arczával, a melyhez hasonló hü képet magyar festő kevés festett.

Koczkarejtvény.

K	G	K	E
R	T	E	E
I	I	E	E
E	L	R	E

Ezen betűk úgy helyezendők el, hogy felülről lefelé és jobbról balra olvasva, ugyanazon szavakat adják és pedig a következő értelmű szavak legyenek: 1. Egy női név. 2. Egy férfi név. 3. Mindenki szereti olvasni. 4. Egy párt jelent.

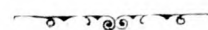
A megfejtők között két, 1900. évre szóló képes naptárt sorsolunk ki.

Lapunk 45. számában közölt betűtalány megfejtése:

„Kis Jenő.“

Helyesen fejtették meg: Nikodem Vilma, *Hempler Józsefné*, Ptelleng Gyula, Somogyi Jenő, *Kun Mihály*, Lukács Péter, Kubina János.

A sorshuzás alapján a kitzűzött jutalomdíjakat megnyerték: *Hempler József* (Kölesd) „A regélő bácsi“ ez. naptárt, és *Kun Mihály* (Arad) Magyar földmívelők képes kalendáriumát.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Bártfai Ferencz urnak. Küldünk szivesen regényt, csak tessék megrendelni. — Ember Zoltán urnak. Nem használhatjuk a verseket, de el kell ismernünk róluk, hogy sikerrel biztató kezdetnek a jelei. — Egy előfizető. — A kehes lovat 30 nap alatt kell vissza adni a volt tulajdonosnak, mert ennyi ideig szavatol érte. Nekünk nincsen szavatossági törvényünk, az osztrák polgári törvénykönyvnek idevágó szakaszai vannak nálunk is érvényben.

Budapesti placzi árak.

Budapest, november hó 18 án.

Gabona. (Árak métermázsánként értendőek.) Buza 76—81 kg tiszavidéki 8.10 frttól 8.80 frtig, pestvidéki 7.85 frttól 8.60 frtig, fehérmegyei 8.10 frttól 8.65 frtig, bácskai 8.10 frttól 8.70 frtig, bánási 8.10 frttól 8.70 frtig.

Rozs 70—72 kg. 6.35 frttól 6.55 frtig.

Árpa: takarmánynak 60—62 kg. 5.75 forinttól 6.00 frtig, getni való 62—64 kg. 5.40 frttól 5.60 frtig, sörfőzdei 64—66 kg 6.60 frttól 7.00 frtig.

Zab 39—41 kg. 5.10 frttól 5.40 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 5.40 frttól 5.50 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	14.00	13.40	12.80	12.10	11.10	11.40	10.70	9.30	6.00

Buzakorpa, finom 4.30, durva 4.20 frt zsákkal együtt.

Egyéb magvak: málk 25—30 frt; bab fehér nagyszemű 6.00—7.50 frt, apró 6—7.00 frt, tarka 6—6.40 frt, lenese 7—9 frt, borsó héjas 4.00—5.00 forint, köles 4.15—4.45 frt, kendermag 11.50—12.00 frt, repce 11.30—11.80 frt. lóhere 42—52 frt mm.-ként.

Takarmányvásár. Réti széna 2.00—3.00 frt, muhar 2.20—2.80 orint, zsupszalma 1.50—1.70 frt, alomszalma 1.30—1.40 frt.

Juhvásár: hizalt ürü páronként 20.00—22.00 frt, feljavított juh 17—19 frt, kiverő juh 96.00—11.20 frt, kecske 13—15 frt.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint élősúlyban 4% és 45 kgr. levonás az életre. Elsőrendű 300—380 kgr. nehéz sertésért 50—51 frt., vidéki sertés könnyű páronként 250 kilóig 49—50 frt. — Szalonna 56—62.

Marhavásár fizetnek páronként: elsőrendű jármos ökörér 350—380 frtig; középminőségűért 300—340 frtig; gyenge minőségűért 260—270 frtig; hizott magyar és tarka ökör jobb minőségű mm.-ként élősúlyban 31—34 frtig, hizott magyar és tarka ökör középminőségű 27—30 frtig. Fejős tehén, magyarfajt 20—32 forintig, tarka 20—32 frtig mmként. Élő borju 1 kgr. élősúlyért fizetnek minőség szerint 30—48 krt. Vágott borju 1 kgr. hussúlyért fizetnek 52—56 kr.

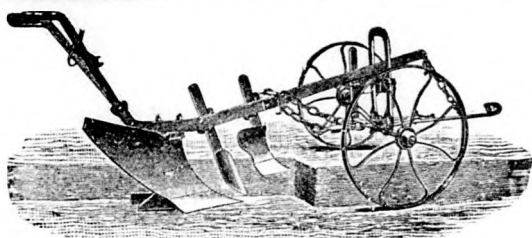
Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 1.00—1.30, csirke 0.65—0.75. kappan 1.90—1.90 frtig, pulyka 4.20—5.30 frtig.

Tojás. 1 láda 38.00—39.50 frtig, meszes 00—00 frtig, tea-tojás 100 drb 3.30—3.40.

Tejtermékek. Teavaj 0—1.00 frt, főzővaj 60-70 kr., turó 6—12 kr. kgr.-kint.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés frt 0.40—0.50, 1 mmázsa 3.00—4.00, Petrezselyem 100 kötés 0.00—0.00, 1 mmázsa 3.00—4.00, zeller 100 drb 0.80—1.20, karalábé 0.60—0.80, vöröshagyma 100 köt. 0.50—0.80, 1 mmázsa 2.20—2.80, foghagyma 100 köt. 0.50—0.80, 1 mmázsa 110.0—18.—, vörösrépa 100 drb 0.50—0.80, fehérrépa, fejeskáposzta 3.30—5.00, kelkáposzta 100 darab 0.80—1.00, vörös káposzta 4.00—6.00, fejessaláta 1.20—1.40, kötött saláta 1.40—1.20, burgonya, rózsa, 1 mmázsa 1.80—2.00, sárga 2.20—2.30.

Egyetemes és mélyítő ekék

¶aczelgerendelylyel, pánczélaezél kormány-lappal egy darabból. önvezetékekkel, állítható szarvakkal.

Többvasú ekék.

! Uj! } Finom-, szántó- és csuklós-boro-
1898-iki } nák, rétboronák, háromtagu- és
szerkezet. } egytagu hengerek.

UMRATH ÉS TÁRSA

mezőgazdasági gépgyárosok

B U D A P E S T,

V. ker., Váci-körút 60. sz.

Vetőgépek, tricourók, rosták, kukoricza-morzsolók, szecska-vágók, répavágók, daráló- és őrlőmalmok, takarmányfűlesztők stb. nagy választékban.

1898. évi forgalom: 26,239 bál.

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség
figyelmét

a budapesti
gyapju-aukeziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

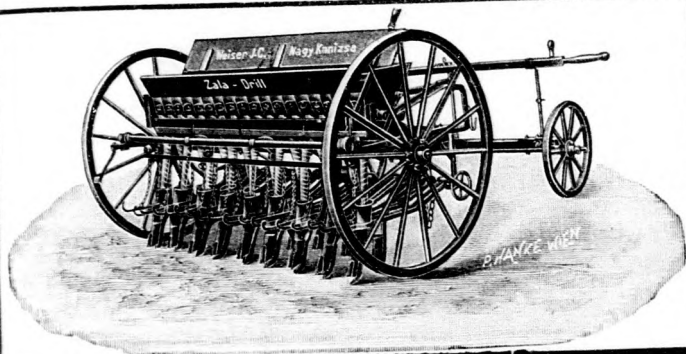
Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkezdményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

WEISER J. C. gazdasági gépgyár és vasöntőde
NAGY-KANIZSÁN.

Magyarország legjobb sorvetőgépe a
ZALA-DRILL.

KITÜNTETVE: 1897. Kisbéri nemzetközi vetőgépversenyen, első díj: *állami arany érem*. Lévai nemzetközi vetőgépversenyen, első díj nagy üzemre: *arany érem*. 1898. Marosvásárhelyi kiállításon: *első arany díj*. Hódmezővásárhelyi vetőgépversenyen: első díj: *arany érem*.

Ajánlja továbbá: Perfecta, merítő korongos sorvetőgépeit, egyetemes egyes és kétvasu aczélekeit, az egyetemes ekékhez alkalmazható összes szerelvényeket, összes talajmívelő eszközöket, szénagyűjtőket, darálókat, járgányokat, rostákat és egyéb gazdasági gépeket.

A legújabb amerikai „Planet jr” rendszerű kézi kapáló és töltőgépe ára **10** frt.

✻ Árjegyzék ingyen és bérmentve. ✻

Készpénz kölcsön

földbirtokokra és házakra

a valódi becsérték háromnegyed részéig
20—60 évi törlesztésre. Birtokos fölmondhat
bármikor, pénzintézet ellenben nem.

Lebonyolítás 14 nap alatt.

Konvertálás bélyeg- és illetékmentes.

Semmi előleges költség.

Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat és kataszteri
birtokiv-másolat.

Ingtalan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,
Budapest, VI., Váci-körút 39.

A hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosok által is ajánlott intézetünk tíz évi fennállása óta 50.000.000 frnyit kölcsönt szavaztatott meg.

Kurcz Lipót és Társa

photocinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-
typia, fametszet stb utján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosítottak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

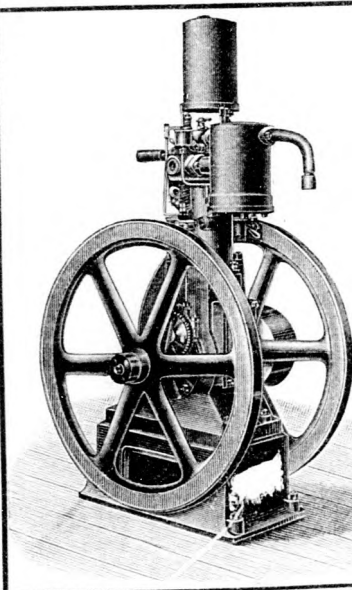
Ganz és Társa

vasöntőde és gépgyár részv.-társaság

BUDAPESTEN.

Petroleum és benzinmotoraink,

Msz. 469.

petroleum és benzin
lokomobiljaink
(Bánki és Csonka szab.
rendszere.)

adómentes ásványolajjal
a legolcsóbb
hajtóerő.

Hatósági engedély
nélkül

bárhol felállítható.

nem tűzveszélyes,
egyszerű, tartós
szerkezetű,
gépészre nincs
szükség.

Árjegyzéket kívánatra küldünk.

KÜHNE E. gazdasági gépgyára MOSONBAN.

Alakult 1856.

A beálló téli időnyre ajánlja legjobb rendszerű és leggondosabb kivitelű:

Szecsavágóit, répavágóit, daráló gépeit,

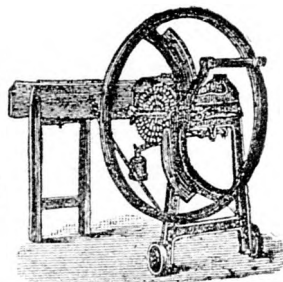
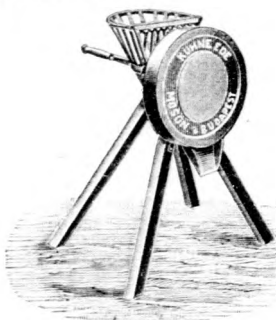
eredeti
angol „Rapid” daralók erőhajtásra,
kukorica-morzsolóit, takarmányfülesztőit,
A cég ajánlkozik

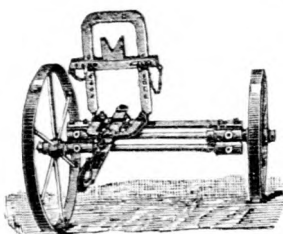
teljes takarmánykamra berendezések

tervezésére és eszközlésére.

FŐRAKTÁR: Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

Részletes árjegyzékek rendelkezésre állanak.

Az 1899. évi szegedi mezőgazdasági kiállításon „új és figyelemre méltó” jelzővel kitüntetve.

Szab. kéttengelyű „Bóni” eketaliga.

!! Legújabb szerkezet!!

Tartós, szilárd, nem kopik, nem dől, domboldalon nem farol, az ekét egyenletesen vezeti, kenése folytonos és gazdaságos, kevés vonóerőt igényel.

Pillanat alatt állítható!

Megrendelhető:

Nyirbátorban: Mandel Eduárd és társainál.

Budapesten: A Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél
Alkotmány-utca 31. szám.)

Bächer és Melichar cégnél (VI. Nagymező-utca 68.)

Más rendszerű vas-eketaligákat átalakításra elvállalunk.

A budapesti marhavásártéri vásár-pénztár
részvénytársaság:

szarvasmarha, borju, juh, kecske,
bárány és sertések

bizományi eladásával

foglalkozik.

A bizományba küldött állatokat — kísérő nélkül lehet feladni.
A tulajdonosnak az eladásnál nem szükséges jelen lenni.
A feladott állatokra a feladási-vevény ellenében megfelelő

előleget nyújt

hatóságilag megállapított kamatláb mellett.

Vasuti küldemények czimzendők:

Vásárpénztár, Budapest, Ferencváros.

Levél-, sürgöny, telefonczím: „Vásárpénztár — Budapest.”

ALFA SEPARATOR (RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG)
ezelőtt PFANHAUSER AG.
ALFA-SEPARATOROK (LEFŐLŐZŐ-GÉPEK)
MINDENMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
* **BUDAPEST** *
VII. ERZSÉBET-KÖRÜT 45.
(ROYAL SZÁLLODA.)

Gabonáinkat Vetőmagvak

értékesítsük a

legelőnyösebb beszerzése és értékesítése

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

Szuperfoszfát,

chilisalétrom, kénsavas-káli, kénsavas-ammon

és egyéb műtrágyaféléket, továbbá

I^a rézgálicz 98—99%

jegecsekben és örölvé, valamint egyéb permetező anyagokat legjutányosabban ajánl a

„HUNGÁRIA”

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, VÁCZI-KÖRÜT 21.